

Ο μηχανισμός του δώρου

Μάκης Τσίτας, «Δώρο γενεθλίων». Εικονογράφηση: Νίκος Γιαννόπουλος Σειρά: Μαθαίνω για τις αδερφικές σχέσεις . Ψυχογιός, 2018 Σελ 56.

20.05.2018, 06:09 | Ετικέτες: συγγραφείς, εκδόσεις, βιβλίο

Συντάκτης: Ελένη Χωρεάνθη

Ο Μάκης Τσίτας, κάθε φορά που παρουσιάζει καινούργιο βιβλίο για μικρά παιδιά, ξαφνιάζει τόσο με το θέμα που επιλέγει όσο και με τον τρόπο που το διαχειρίζεται και το αναδεικνύει. Προφανώς, αγαπάει πολύ τα παιδιά και θέλει το καλό τους. Και προσπαθεί με κάθε τρόπο να τους παρουσιάζει απλά και ευχάριστα το σωστό και το μη σωστό σε κάθε περίπτωση και με όποιο θέμα/πρόβλημα συμπεριφοράς στις διαπροσωπικές σχέσεις τους πραγματεύεται, με απώτερο σκοπό να εξάγεται εκ των πραγμάτων το δέον γενέσθαι. Θέτει κάθε φορά τους ήρωές του προ των ευθυνών τους, ώστε να ανακαλύπτουν μόνοι τους τι έκαναν σωστά και τι λάθος.

Δεν είναι διόλου τυχαίο που τόσα χρόνια εξακολουθεί να είναι στην πρώτη γραμμή της επικαιρότητας ο Τσίτας, όπως καθιερώθηκε στον χώρο, και τα βιβλία του. Την απάντηση τη δίνει ο τρόπος που μιλάει στα μικρά παιδιά: Το απλό και το λιτό είναι και το πιο δύσκολο να αντιμετωπιστεί με την πρέπουσα σοβαρότητα.

Στο ολοκαίνουργιο ετούτο βιβλίο με τίτλο «Δώρο γενεθλίων», παρατηρώντας το εξώφυλλο με τα δύο αδερφάκια ολομόναχα, αναλογίστηκα τον τρόπο που θα ένιωσε ο πρωτόγονος άνθρωπος όταν πρώτη φορά συνειδητοποίησε πόσο μόνος και έρημος, πόσο μικρός και αδύναμος ήταν, χαμένος στο απέραντο κενό που τον περιέβαλλε. Και πόσο θα πάλεψε να ξεπεράσει τους φόβους του, να κυριαρχήσει επιβάλλοντας τη θέλησή του στο περιβάλλον.

Και στα μικρά παιδιά λειτουργεί έντονα το συναίσθημα της αδυναμίας ενάντια στον ισχυρό, όπως και το συναίσθημα της επιρροής και εκμετάλλευσης του ενός επί του άλλου. Καθένα από τα παιδιά μηχανεύεται τρόπους και μέσα να υπερισχύσει και να επιβληθεί στο άλλο. Συμμαχούν όπου τα συμφέρει και ενεργούν καθένα χωριστά για τον εαυτό του όταν δεν τα συμφέρει, εφευρίσκοντας κατά περίπτωση ανάλογο μηχανισμό άμυνας που εκδηλώνεται με διάφορους τρόπους.

Η Τασία, η «δαιμόνια» μεγαλύτερη αδερφή, και ο μικρός αδερφός της είναι δύο πολύ αγαπημένα αδερφάκια, που συνεργάζονται σε όλα. Οχι μόνο στα παιχνίδια αλλά και όπου αλλού χρειαστεί. Και, με την ευκαιρία των γενεθλίων του πατέρα τους, που πλησίαζαν, θέλοντας να τον ευχαριστήσουν εν πρώτοις, αλλά και να προκαλέσουν το ενδιαφέρον και την αγάπη του, αποφάσισαν να του κάνουν ένα πολύ εντυπωσιακό «δώρο γενεθλίων», με τα χρήματα που έριχναν στον κουμπαρά τους.

Την επιλογή και την αγορά του δώρου, με την άδεια του μικρού αδερφού της, ανέλαβε να κάνει η Τασία. Στην πορεία, ωστόσο, κάτι δεν πήγε καλά, σύμφωνα με τις αιτιολογίες της, και το υπέροχο δώρο ήταν μια ανθοδέσμη που αγόρασε η Τασία με κάτι φιλά που είχε στην τσέπη της.

Ελα όμως που ο διάβολος έχει πολλά ποδάρια κι ο μικρός, εντελώς συμπτωματικά, ανακάλυψε την τρομερή απάτη της αδερφής του κι έπεσε από τα σύννεφα. Από το μικρό μυαλό του πέρασαν πολλές και δυσάρεστες σκέψεις. Προβληματίστηκε πολύ. Αυτό που έκανε η Τασία ήταν πολύ κακό. Να το φωνάξει και να την εκθέσει στους φίλους τους και σε όλο τον κόσμο πως «είναι μια κλέφτρα...». Το καλύτερο που έπρεπε να κάνει θα ήταν να τη «θέσει προ των ευθυνών της» με τη συμπεριφορά του, να την προβληματίσει για να καταλάβει πως αυτό που έκανε δεν ήταν σωστό.

Την ημέρα των γενεθλίων του πατέρα τους, άφησε την αδερφή του να προσφέρει την ανθοδέσμη, «το δικό της δώρο», κι ο ίδιος πρόσφερε στον πατέρα «το... δικό δώρο»: ένα υπέροχο, ολοκαίνουργιο αστραφτερό τάμπλετ, προς μεγάλη έκπληξη της Τασίας.

Το πώς τρύπωσε το τάμπλετ εκεί που το βρήκε εντελώς τυχαία ο μικρός και τις απρόσμενες συνέπειες που είχε όλο αυτό το συμβάν, αφήνω να τα ανακαλύψει η μεγάλη περιέργεια των αναγνωστών στις σελίδες του υπέροχου βιβλίου που έγραψε με πολλή γνώση, αγάπη και τρυφερότητα ο αισθαντικός συγγραφέας Μάκης Τσίτας και εικονογράφησε μοναδικά με απαλά, οικεία χρώματα ο Νίκος Γιαννόπουλος, δίνοντας στις φιγούρες των ηρώων χαρακτηριστικές, όχι κραυγαλέες, κινήσεις και πόζες, ανάλογα με τις ανάγκες και τις επιταγές του κειμένου.

Ο συνδυασμός καλογραμμένου και μελετημένου κειμένου, έξυπνου με συγκρατημένο δυναμισμό, διακριτικό χιούμορ, και επιλεγμένης εικόνας δημιούργησε ένα χαριτωμένο βιβλίο, από εκείνα που ο έμπειρος συγγραφέας παιδικής λογοτεχνίας ξέρει πώς να επιλέγει τα θέματα και να γράφει, σεβόμενος την ιδιαιτερότητα και τις προσληπτικές τους ικανότητες.

 Έντυπη έκδοση

Επιμέλεια κειμένου: Μισέλ Φάις